

جامدسازی گوگرد

تحقیق و نگارش: دکتر محسن معتمدی،
مهندس علی صفار شمشیرگر
(شرکت پترو تدبیر پارس)

گوگرد عنصری است دارای رنگ زرد لیمویی روشن، بسیار نرم که دارای ساختاری بلوری است. گوگرد عنصری با عدد اتمی ۱۶ است که با علامت اختصاری S نمایش داده می‌شود. گوگرد از عناصر غیر فلزی است که فراوانی آن در پوسته زمین در حدود ۰/۰۵ درصد می‌باشد. آتش‌فشان‌ها سالیانه حجم زیادی از گوگرد به صورت SO_2 به جو زمین وارد می‌کنند. گوگرد دارای هدایت گرمایی پایینی می‌باشد. این عنصر با توجه به فرم کریستالی در دمای $110-121^{\circ}C$ ذوب شده و به آسانی با شعله آبی رنگی می‌سوزد. در هنگام سوختن با اکسیژن هوا ترکیب شده و تشکیل SO_2 می‌دهد. گوگرد قابلیت اتصال به یون‌های فلزی و تشکیل سولفیدهای معدنی مانند سولفید سرب، آهن، مس، روی و... را دارد. این عنصر به آسانی قابلیت اتصال به اکسیژن و تشکیل SO_2 را نیز دارد.

در شرایط عادی، اتم‌های گوگرد مولکول‌های هششت اتمی حلقه‌ای با فرمول شیمیایی S_8 تشکیل می‌دهند. از لحاظ شیمیایی گوگرد در واکنش‌ها می‌تواند هم به عنوان عامل اکسایش و هم به عنوان عامل احیاء شرکت کند. گوگرد اغلب فلزات و تعداد زیادی از غیر فلزات نظیر کربن را اکسید می‌کند، اما این عنصر بسیاری از اکسیدکننده‌های قوی مانند اکسیژن یا فلئور را احیاء می‌کند. ترکیبات آلی گوگرد دار را **Organosulfur** می‌نامند، این ترکیبات نظیر آمینواسیدها در ساختار موجودات زنده حضور دارند.

در طبیعت، گوگرد را می‌توان به صورت عنصر خالص و یا به صورت ترکیبات معدنی نظیر سولفات باریم ($BaSO_4$) یا باریت (**Barite**)، سولفات استرانسیم ($SrSO_4$) یا **Celestite**، سولفید جیوه (**HgS**) یا **Cinnabar**، سولفید سرب (**PbS**) یا **Galena**، سولفید آهن (**FeS**) یا پیریت (**Pyrites**)، سولفیدروی (**ZnS**) یا **Sphalerite** و سولفید آنتیموان (Sb_2S_3) یا **Stibnite** یافت. علاوه بر ترکیبات معدنی؛ گاز طبیعی، نفت خام، شن‌های نفتی و زغال‌سنگ نیز منابع سرشار از گوگرد می‌باشند. گوگرد در این منابع به اشکال مختلفی دیده می‌شود، اما غالباً به صورت مایع از منابع اشاره شده استحصال شده و به همین صورت یا به صورت جامد ذخیره شده، حمل و نقل شده و در نهایت به مصرف می‌رسد. عمده‌ترین تقاضا برای گوگرد، تقاضا برای تولید اسیدسولفوریک می‌باشد. به همین دلیل بخشی از منابع معدنی گوگرد مستقیماً به جای آنکه به گوگرد تبدیل شوند به اسیدسولفوریک تبدیل می‌شوند. گوگرد یکی از عناصر اصلی در تولید انواع کودهای شیمیایی، ساخت انواع سموم دفع آفات، حشره‌کش‌ها، شوینده‌ها و مواد آتش‌زا و باروت می‌باشد. علاوه بر آن برای ولکانیزه نمودن لاستیک طبیعی و همچنین ساخت پلیمرها، تولید کاغذ، رنگ و دارو و همچنین تولید آسفالت گوگردی استفاده می‌شود. در شماره ۷ نشریه به تولید گوگرد از گاز طبیعی اشاره کردیم در این شماره به جامدسازی و انتقال گوگرد به صورت جامد و مایع که در زنجیره تولید تا مصرف این ماده اهمیت زیادی دارد پرداخته می‌شود.

کشور	سال ۲۰۱۲	سال ۲۰۱۳
۱ چین	۹/۹	۱۰
۲ آمریکا	۹	۹/۱
۳ روسیه	۷/۲۷	۷/۳
۴ کانادا	۵/۹۱	۶
۵ عربستان سعودی	۴/۰۹	۴/۱
۶ آلمان	۳/۸۲	۳/۸
۷ ژاپن	۳/۲۵	۳/۳
۸ قزاقستان	۲/۷	۲/۷
۹ امارات متحده عربی	۱/۹	۲
۱۰ ایران	۱/۸	۱/۹
سایر	۱۸/۴۶	۱۸/۸
کل جهان	۶۸/۱	۶۹

جدول ۱: تولید گوگرد در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ (میلیون تن)

مقدمه

خوراک پالایشگاه‌های نفت خام و گاز طبیعی، دارای مقادیر متفاوتی از ترکیبات گوگرددار می‌باشند. در هر دو پالایشگاه نفت و گاز لازم است این ترکیبات از جریان نفت یا گاز جدا شوند تا ضمن افزایش ارزش حرارتی سوخت در هنگام سوختن، آلاینده‌گی زیست‌محیطی آنها به حداقل برسد. به روش‌های متفاوتی می‌توان این ترکیبات را از نفت و گاز جدا نمود. جداسازی با روش‌های شیمیایی، فیزیکی، شیمی-فیزیکی، بیوشیمیایی، تبرید و استفاده از غشاء نمونه‌هایی از روش‌های معمول یا در حال توسعه می‌باشند. از سوی دیگر لازم است گازهای اسیدی جدا شده از جریان نفت و گاز را به یک فرآورده قابل استفاده یا قابل دفع تبدیل کرد زیرا آزادسازی یا سوخت گازهای اسیدی در فلر باعث آلاینده‌گی شدید هوا می‌شود. همچنین باید توجه داشت که گوگرد یک عنصر با کاربرد فراوان در صنایع پتروشیمی، شیمیایی و معدنی می‌باشد. خوشبختانه روش‌های مناسبی برای تبدیل گازهای اسیدی به گوگرد وجود دارد. یکی از پرکاربردترین فرایندهای تبدیل، فرایند کلاوس می‌باشد که با کمک فرایندهای جانبی قادر است این تبدیل را با راندمان بیش از ۹۹/۵ درصد انجام دهد. گوگرد اولیه حاصل از این فرایند به صورت مایع با درصد خلوص بیش از ۹۹/۹ و دمای ۱۲۵ تا ۱۴۵ درجه سانتیگراد، حاوی حداکثر ۱۰ ppm گاز سولفید هیدروژن است. از آنجا که فرایندهای نظیر تولید اسید سولفوریک و کود شیمیایی، نیازمند گوگرد اولیه به صورت مایع می‌باشند، ذخیره و انتقال گوگرد به صورت مایع

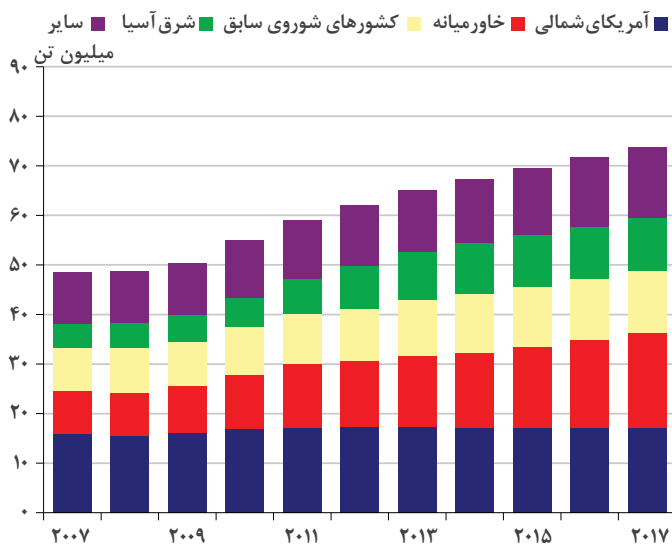
شکل ۱: فرایند طبیعی تولید گوگرد از سولفید هیدروژن در نزدیکی دهانه آتشفشان Ijen

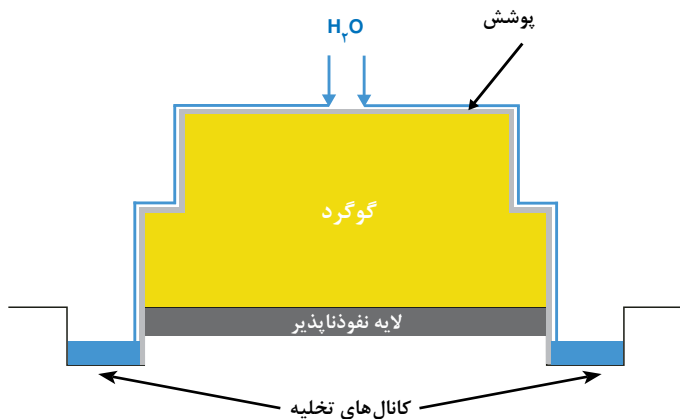
شکل ۲: فراوری گوگرد جامد از گوگرد مذاب

شکل ۳: فرایند تشکیل بلورهای گوگرد در نزدیکی دهانه آتشفشان Ijen در شرق اندونزی

شکل ۴: تولید سال‌های قبل و پیش‌بینی تولید آینده گوگرد در مناطق مختلف جهان

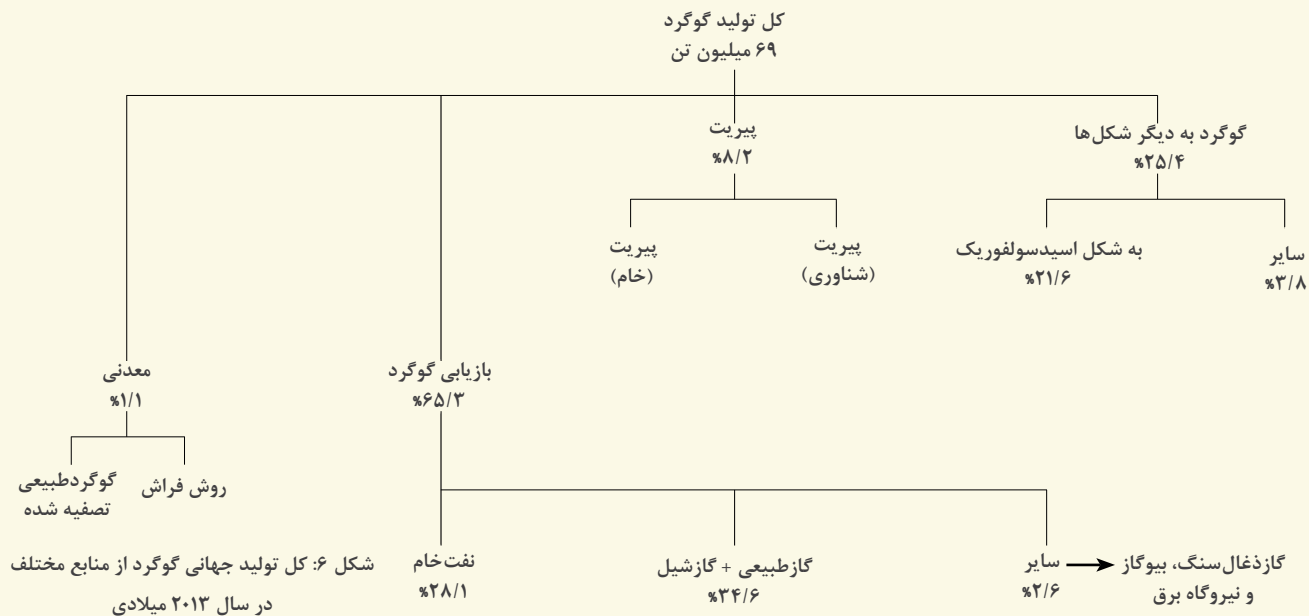

شکل ۵: پوشش دادن گوگرد جامد فله ذخیره شده در محوطه باز به منظور جلوگیری کردن از نفوذ آب و پخش خاکه گوگرد به اطراف، این پوشش‌ها از جنس پلیمر یا برخی کانی‌های معدنی می‌باشند.

اهمیت ویژه ای یافته است. اما ذخیره و انتقال گوگرد به صورت مایع، نیازمند ثابت ماندن دما مابین ۱۲۴ تا ۱۴۵ درجه سانتیگراد است و نیازمند استفاده از ظروف ویژه ای می‌باشد. انتقال گوگرد به صورت مایع امکان‌پذیر بوده و در حال حاضر نیز در برخی نقاط جهان انجام می‌شود. شکل ۹ در صفحه بعد انتقال گوگرد به صورت مایع [مذاب] را نشان می‌دهد. اما در مجموع این روش به جز در شرایط خاص توجیه اقتصادی ندارد. از سوی دیگر، در صورتی که گوگرد مایع، تحت شرایط ذخیره و انتقال در شرایط دمایی پایین‌تر از دمای ذکر شده قرار بگیرد، خط انتقال به دلیل جامد شدن گوگرد عبوری، مسدود خواهد شد. در نتیجه این موضوع از دیدگاه ایمنی نیز مورد انتقاد قرار دارد. حال این نکته حائز اهمیت است که گوگردی که به فاز جامد می‌رود، قابل بازگشت به فاز گاز یا مایع نیست. بنابراین به طور معمول، گوگرد در صورتی به صورت مایع منتقل می‌گردد که حداقل شرایط زیر وجود داشته باشد:

- « فواصل کوتاه و مدت ذخیره کوتاه
- « وجود سیستم ذخیره مناسب و مطمئن
- « وجود زیرساخت‌های انتقالی مناسب (جاده‌ای، دریایی، راه آهن)

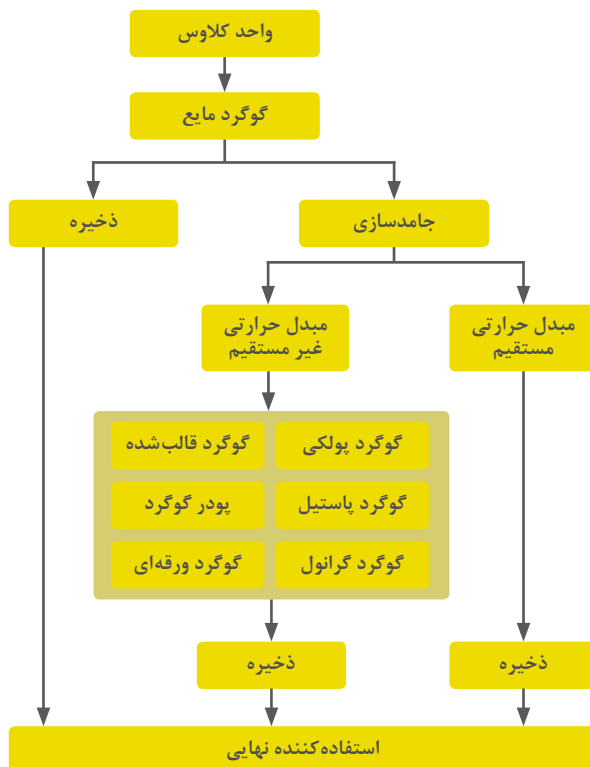
بنابراین در اینجا جامدسازی و انتقال گوگرد جامد و مبحثی به نام جامدسازی (Solidification) گوگرد مطرح می‌شود. با استفاده از این فناوری گوگرد مایع به صورت جامد و به اشکال مختلف تبدیل شده و می‌توان آن را با هزینه کمتری ذخیره‌سازی و منتقل نمود. در بحث جامدسازی گوگرد علاوه بر تبدیل گوگرد با شرایط مناسب به صورت جامد، شکل و فرم آن نیز به صورت مناسب برای ذخیره‌سازی تبدیل می‌شود. ضمن آنکه این شکل از گوگرد جامد، شرایط مناسب برای استفاده در صنایع پایین‌دستی نظیر کارخانه‌های تولید اسیدسولفوریک، تولید کودشیمیایی یا واحدهای پتروشیمی را دارا می‌باشد. شکل ۷ در صفحه بعد نشان می‌دهد که گوگرد تولید شده توسط واحد کلاوس به چه روش‌هایی می‌تواند به استفاده کننده نهایی برسد. باید توجه کرد که گوگرد تولید شده توسط فرایندهایی نظیر Locat یا بیوشیمیایی مستقیماً از حالت گازی به حالت جامد تبدیل می‌شود اما شکل آن نامنظم و کلوخه‌ای خواهد بود. البته این گوگرد دارای مشخصات شیمیایی و فیزیکی مناسب برای استفاده در فرایندهای پایین دست می‌باشد.

شکل ۶: کل تولید جهانی گوگرد از منابع مختلف در سال ۲۰۱۳ میلادی

۱ اشکال گوگرد

با توجه به اهمیت استاندارد کردن شکل گوگرد از نظر زیست محیطی، شرکت های تولید کننده گوگرد در جهان اقدام به تولید گوگرد با شکل بندی های خاص کرده اند. از سال ۱۹۵۰ فرآیندهایی برای شکل دهی به گوگرد معرفی شده است که در آن زمان در پالایشگاه ها و در واحدهای با مقیاس کوچک بکار برده می شدند. در اواخر دهه ۱۹۷۰ میلادی در کشور کانادا با استفاده از روش Perlomatic یک واحد دانه بندی گوگرد احداث شد که چندی بعد تعطیل شد. اما سرانجام روش های فنی و دارای توجیه اقتصادی برای دانه بندی گوگرد ابداع گردید و امروزه همانگونه که در شکل های ۱۰ تا ۱۴ صفحه بعد مشاهده می نمایید شاهد تبدیل گوگرد به شکل های پولکی، قالب شده، گرانول و پاستیل می باشیم.

شکل ۷: تولید گوگرد به روش کلاوس و روش های مختلف انتقال آن به استفاده کننده نهایی

«گوگرد مایع»

بیش از ۵۰ درصد گوگرد مورد نیاز جهان از نفت خام و گاز طبیعی استحصال شده و مابقی نیاز جهان نیز از منابع معدنی گوگرد بدست می آید. در بیشتر فرایندهای استحصال گوگرد این ماده به صورت مذاب بدست می آید. از سوی دیگر استفاده از این ماده به صورت مذاب برای صنایع پایین دستی آسان تر می باشد و در صورتی که امکان انتقال این ماده به صورت مذاب از منبع تولید به محل مصرف وجود داشته باشد، در هزینه های جامدسازی و ذوب مجدد صرفه جویی خواهد شد. اما همانگونه که اشاره شد، به دلایل فنی و ایمنی این امکان برای بیشتر مواقع وجود ندارد. یک عامل کلیدی جهت انتقال گوگرد به حالت مذاب نگهداری درجه حرارت آن در حدود تقریبی ۱۴۰ درجه سانتیگراد می باشد. محفظه [تانکر] انتقال از فولاد مناسب با عایق بندی کافی ساخته می شود. انتقال در مسافت های کوتاه با این محفظه ها که به وسیله کامیون حمل می شوند امکان پذیر می باشد. در مسافت های طولانی علاوه بر عایق کاری مناسب لازم است از یک سیستم گرمایشی برای جلوگیری از سرد و جامد شدن گوگرد استفاده نمود. پایین بودن هدایت حرارتی گوگرد، یک مزیت بوده و کمک می کند تا گرمای کمتری منتقل شده و به گرمایش کمتری نیاز باشد.

«گوگرد کلوخه»

یکی از بخش های مهم در تجارت گوگرد، انتقال آن به اطراف جهان می باشد. مقادیر بزرگ گوگرد فله (Lamp Sulphur) اغلب به صورت توده های بزرگ سرباز در نزدیکی پالایشگاه ها آماده شده و به وسیله ماشین آلات ویژه به داخل کشتی، قطارباری یا کامیون منتقل می گردد. در برخی نقاط دنیا واحدهای پتروشیمی یا تولید اسید سولفوریک در نزدیکی پالایشگاه های نفت و گاز احداث شده اند که ضمن کاهش هزینه حمل می توان بخشی از خوارک این واحدها را به صورت گوگرد مذاب تامین نمود. غالباً توده های بزرگ گوگردی به صورت فله در یک ناحیه رویاز قرار می گیرند. این توده ها در معرض باد، باران و گرد و خاک قرار دارند. ضمن تاثیر گذاری آب و هوا بر روی این گوگردها و کاهش کیفیت آن، باد می تواند بخشی از گوگرد جامد را در هوا پخش کند و آب نیز می تواند بخش دیگری را در خود حل کند و یک مخلوط یا ترکیب مضر را به شبکه آب های زیرزمینی یا آب های جاری اضافه نماید. باید توجه داشت که گوگرد فله از خورد شدن قطعات بزرگتر بدست می آید که در اشکال نامنظم با لبه های تیز هستند که براحتی شکسته شده و کلوخه های کوچکتر و خاکی گوگرد تولید می شود که این کلوخه ها و خاکی ها با مخلوط شدن با خاک یک مخلوط با کیفیت پایین تولید می کند که به میزان زیادی از قیمت این کالا می کاهد. این اتفاق علاوه بر محل ذخیره سازی می تواند در طول فرایند حمل و نقل نیز اتفاق بیفتد. به همین دلیل سعی می شود که به جای گوگرد کلوخه ای، حالت فله ای آن را به شکل های منظم کروی یا شکل های منظم دیگر تبدیل کنند تا کمتر خورد شده و به میزان کمتری در معرض شرایط آب و هوایی قرار گیرند.

شکل ۹: حمل گوگرد مایع [مذاب] به وسیله تانکر ریلی

شکل ۸: گوگرد مایع

شکل ۱۲: گوگرد قالبی (رول)

شکل ۱۰: گوگرد کلوخه

شکل ۱۳: گوگرد پولکی

«گوگرد قالبی»

گوگرد قالبی یا گوگرد رول (Roll Sulphur) مشابه شکل ۱۲ به صورت یک استوانه نه چندان منظم می‌باشد. این نوع گوگرد غالباً کاربرد خاص داشته و به همین دلیل شکل آن به صورت یک استوانه با طول‌های متفاوت طراحی شده است. تصفیه نفت خام، تولید فولاد و همچنین فرایند گدازه‌گری نمونه‌هایی از کاربرد این نوع گوگرد می‌باشند.

«گوگرد پولکی»

این نوع گوگرد جامد که نمونه آن را در شکل ۱۳ مشاهده می‌نمایند و به گوگرد پولکی (Sulphur Flake) مشهور می‌باشد به دلیل سطح مناسب آن در برخی صنایع شیمیایی از بهره‌وری بیشتری برخوردار می‌باشد. یکی از کشورهای اصلی تولید کننده گوگرد پولکی، هندوستان می‌باشد. البته پولک‌ها می‌توانند خیلی بزرگ باشند. گوگرد استحصال شده از کوه‌های آتشفشانی که به صورت ورقه‌های نامنظم می‌باشند نیز غالباً به نام گوگرد پولکی شناخته می‌شوند.

شکل ۱۴: گوگرد گرانول

۲ گوگرد شکل یافته

همانگونه که اشاره شد برای انبارداری بهتر و انتقال آسانتر و در مجموع به منظور حفظ کیفیت گوگرد جامد، در مرحله سرد شدن گوگرد مذاب آن را به شکل‌های مناسبی بر حسب نیاز یا شرایط تبدیل می‌کنند. گوگرد ورقه‌ای، قالب شده، گرانول، پاستیل و پولکی انواع مختلفی از گوگرد شکل یافته می‌باشند که متناسب با کاربردهای مختلف تجهیزات تولید آنها توسعه داده شده است. شرکت‌های Tecnimont, Gemnico, Sandvik, Enersul از شرکت‌های بین‌المللی و شرکت ظفران به همراه پژوهشگاه نفت از شرکت‌های داخلی در زمینه تامین و احداث واحدهای جامدسازی و دانه‌بندی گوگرد می‌باشند.

«گوگرد ورقه‌ای»

گوگرد ورقه‌ای (Slab Sulphur) شکلی از گوگرد است که با ریختن گوگرد مذاب بر روی یک نوار چرخان بدست می‌آید و در ادامه، ورقه‌ای با ضخامت ۳ تا ۵ میلیمتر ایجاد می‌گردد. گوگرد با قرقره از نوار جدا شده و به قطعات کوچکتر شکسته می‌شود. در این فرایند قطعاتی با اشکال نامنظم و لبه‌های تیز ایجاد می‌شود. بعلاوه ذرات بسیار ریز ایجاد شده در این میان از محصول جدا می‌شوند. فرایند ورقه‌ای شدن جهت داشتن هزینه کمتر بهبود یافته‌اند. این حجم زیاد روش تبدیل گوگرد مذاب به حالت جامد، می‌تواند با استفاده از تکنیک‌های حمل گوگرد جامد بالکی ذخیره و حمل شود. در تکنولوژی ورقه‌ای شدن، گوگرد مایع به آهستگی بر روی نوار نقاله حرکت می‌کند، گوگرد مایع سرد شده و به ترتیب جامد شده و ورقه‌ای می‌شود. سرد شدن با استفاده از جریان هوا و فرورفتن در آب با حرکت نوار نقاله انجام می‌گردد.

شکل ۱۱: گوگرد به شکل پاستیل

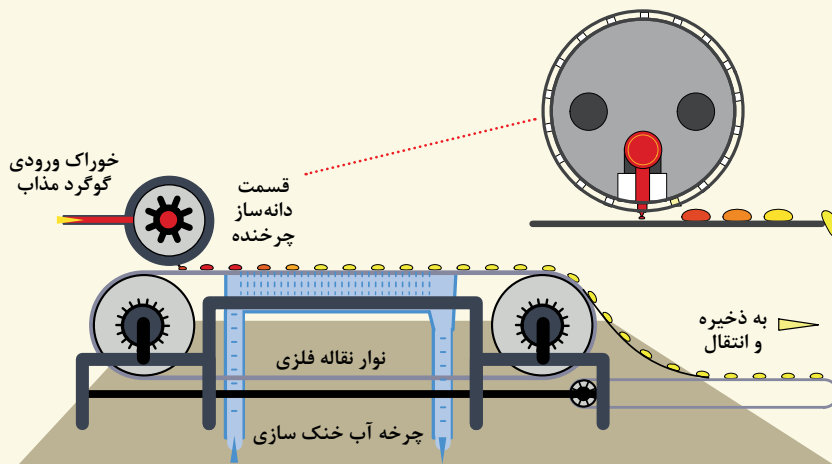
«گوگرد پریل»

در فرایند خیس گوگرد پریل (Prill)، گوگرد مذاب در یک سینی سوراخ دار ریخته می‌شود، گوگرد مذاب پس از عبور از سوراخ‌های سینی، به صورت جریان‌هایی باریک به درون یک مخزن آب متلاطم هدایت می‌شود. تقابل گوگرد مذاب با آب متلاطم باعث تشکیل گلوله‌هایی گوگردی می‌شود. در این مرحله با وجود شکل‌گیری گوگرد به صورت پریل، لازم است که این پریل‌های گوگردی برای سخت‌تر شدن مدت زمان بیشتری را در مخزن آب باقی بمانند، زیرا هدایت حرارتی در آنها پایین بوده و گرمای ویژه آنها بالا است.

پریل‌های سخت شده با نیروی جاذبه به ته مخزن آب ته‌نشین می‌شوند و به سمت صفحه‌های آب‌زدایی حرکت می‌کنند. در صفحه‌های آب‌زدایی، آب خنک‌سازی مجدداً به فرایند باز می‌گردد و پریل‌ها به تانک ته‌نشینی منتقل می‌شوند که در آنجا پریل‌های با اندازه کوچکتر توسط یک نقاله حلزونی یا مارپیچ (Screw Conveyor) از مابقی جدا می‌شوند. پریل‌های اندازه کوچکتر را می‌توان جداگانه به کار برد و یا دوباره ذوب نمود. مابقی آب گرفته‌شده توسط تانک ته‌نشینی نیز پس از گذشتن از یک مبدل حرارتی خنک‌شده و مجدداً به تانک پریل پمپاژ می‌شود. همچنین مقداری آب جبرانی جهت تامین کسری آب تبخیر شده نیز به صورت پیوسته به سیکل بسته آب فرایند اضافه می‌شود. پریل‌های نهایی توسط یک تسمه نقاله برای ذخیره و انتقال منتقل می‌شوند. گوگرد پریل در صنایع کشاورزی، صنعت مالت‌سازی، تولید کاغذ و غیره کاربرد دارد. **ادامه دارد**

منابع:

- 1: Sulphur solidification and handling systems, Sandvik process engineering systems D-70719 Fellbach, June 2008.
- 2: Hydrocarbon processing, Gas process handbook, 2012
- 3: www.sandvik.com
- 4: www.sulphurinstitute.org
- 5: www.sulphuric-acid.com/techmanual/Storage/trans_sulphur.htm
- 6: sulfur.nigc.ir
- 7: www.sulphurinstitute.org
- 8: www.crugroup.com/
- 9: www.kukurt.com/en-us
- 10: www.crugroup.com
- 11: www.mairetecnimont.com
- 12: kerman.com.au/project-library/bulk-storage/sulphur-storage-and-handling-facility

شکل ۱۵: شماتیک فرایند پاستیل‌سازی

«بودر گوگرد»

گوگرد به صورت پودر شده (Powdered) عمدتاً به عنوان کود شیمیایی در زراعت استفاده می‌شود. کاربردهای دیگر آن در حشره‌کش‌ها، تولید لاستیک و لکانیزه‌شده، کبریت‌سازی و باروت‌سازی می‌باشد. همچنین از آن در پزشکی و عمدتاً جهت درمان اختلالات پوستی از طریق آزادسازی سموم استفاده می‌شود. پودر گوگرد باید در محیط خنک، خشک و دارای تهویه مناسب نگهداری شود.

«گوگرد گرانول»

لزوم رعایت قوانین زیست‌محیطی در دهه ۷۰ میلادی، باعث شد تا در پی یافتن روشی با آلاینده‌گی کمتر برای شکل‌دهی به گوگرد، روشی تحت عنوان گرانوله‌کردن (Sulphur Granulation Process) توسعه داده شود. در این روش گوگرد مذاب بر روی سطح دانه‌های ریز گوگرد که به آنها بذر (Seed) گفته می‌شود، اسپری می‌شود، تا اندازه این دانه‌ها بزرگتر شده و چگالی آنها نیز بیشتر شود. این فرایند چند مرتبه تکرار می‌شود و بین هر تکرار یک مرتبه فرایند سرسازی و جامدسازی انجام می‌شود تا دانه گوگرد برای دریافت پاشش بعدی گوگرد مذاب به عنوان لایه بعدی آماده شود. این فرایند تا جایی که قطر دانه‌های گوگرد به قطر دلخواه (به‌طور معمول از ۱ تا ۶ میلیمتر) برسند ادامه می‌یابد. در نهایت دانه‌های گوگرد غربال شده و دانه‌های کوچکتر از اندازه دلخواه مجدداً به عنوان خوراک ورودی به فرایند باز گردانده می‌شوند. از گوگرد گرانول (Granular Sulphur) به عنوان کود شیمیایی، استفاده در صنایع لاستیک‌سازی، تولید غند و شکر، تولید اسیدسولفوریک و غذای حیوانات استفاده می‌شود.

«گوگرد پاستیل»

فرایند پاستیل (Pastil) کردن نوعی فناوری دانه‌بندی است که در آن گوگرد مایع به پاستیل‌های نیمه کروی یک‌شکل و همسان تبدیل می‌شود. در این فناوری همانطور که در شکل ۱۵ مشخص است، از یک قطعه چرخنده که در محیط آن حفره‌هایی وجود دارد برای دانه‌بندی گوگرد به صورت پاستیل استفاده می‌شود، این قطعه چرخنده به صورت متقاطع با یک تسمه فلزی قرار دارد که پاستیل‌ها بر روی آن خنک می‌شوند. گوگرد مذاب با دمای حدود ۱۲۵ درجه سانتیگراد به صورت پیوسته به عنوان خوراک با فشار مشخصی به دانه‌ساز تزریق می‌شود. سرعت چرخش دانه‌ساز با سرعت حرکت نوار خنک‌سازی یکسان شده می‌باشد تا قطره‌های گوگرد مذاب پس از افتادن بر روی تسمه به شکل نیم‌کره تبدیل شوند. خنک شدن پاستیل‌ها و تبدیل به جامد شدن آنها بر روی نوار نقاله انجام می‌شود بنابراین شکل نهایی آنها نیز نیم‌کره باقی می‌ماند. در قسمت بالایی پاستیل‌ها فرورفتگی کوچکی برای تطبیق جمع‌شدگی سطحی بوجود می‌آید. دمای نوار نقاله به طور مداوم توسط آب خنک‌سازی ثابت نگاه داشته می‌شود. این آب به صورت پیوسته به قسمت زیرین نوار نقاله اسپری شده و دوباره توسط سیستم خنک‌سازی در سیستم به گردش در می‌آید. در این فرایند، کنترل دمای دانه‌های گوگرد مذاب بر روی نوار نقاله، نه تنها به جهت ظرفیت تولید اهمیت دارد، بلکه تضمین‌کننده کیفیت محصول نهایی نیز خواهد بود. در نهایت پاستیل‌ها با دمای ۷۰ درجه سانتیگراد به صورت جامد از قسمت انتهایی نوار نقاله گردآوری شده و آماده ذخیره و انتقال می‌گردند. گوگرد پاستیل برای فراوری مواد معدنی، صنایع کشاورزی، تولید کاغذ و غیره کاربرد دارد.